

APSTIPRINĀTS

AS "Meridian Trade Bank"
Padomes sēdē 18.03.2016.
Protokols Nr.1

AS "Meridian Trade Bank"
Valde sēdē 11.01.2016.
Protokols Nr.2

KLIENTA STATUSA NOTEIKŠANAS POLITIKA IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU UN BLAKUSPAKALPOJUMU SNIEGŠANAI

1. TERMINI UN SAĪSINĀJUMI

Banka – AS „Meridian Trade Bank”.

Finanšu instrumenti – vienošanās, kas vienlaikus vienai personai rada finanšu aktīvus, bet citai personai - finanšu saistības vai kapitāla vērtspapīrus.

Ieguldījumu pakalpojumi – finanšu instrumentu glabāšana; finanšu instrumentu pirkšanas vai pārdošanas uzdevumu saņemšana un nodošana klientu vārdā; finanšu instrumentu pirkšanas vai pārdošanas uzdevumu izpilde citādā veidā, nevis uz sava rēķina; darījumi ar finanšu instrumentiem uz sava rēķina; atsevišķu individuālu klientu ieguldījumu portfeļu pārvaldīšana saskaņā ar klientu pilnvarojumu šķirti no ieguldījumu pakalpojumu sniedzēja īpašuma, ja šādos ieguldījumu portfeļos ir nauda un finanšu instrumenti; finanšu instrumentu emisiju garantēšana un šādu emisiju izvietošana.

Klienta statuss – Bankas piešķirtā klienta klasifikācijas pakāpe, ņemot vērā klienta kompetenci, zināšanas un pieredzi darījumos ar finanšu instrumentiem.

Klients – Bankas klients, kam Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumus uz līguma pamata, kas noslēgts atbilstoši Bankas „Vispārējiem darījumu noteikumiem”.

Konsultāciju sniegšana par ieguldījumiem finanšu instrumentos – klientam piemērota vai ar klienta individuālajiem apstākļiem pamatota personiska ieteikuma sniegšana klientam par vienu darījumu vai vairākiem darījumiem ar finanšu instrumentiem, iesakot pirkt, pārdot, parakstīties, apmainīt, paturēt, izpirkt, izvietot konkrētu finanšu instrumentu vai izmantot vai atturēties izmantot ar konkrētu finanšu instrumentu piešķirtās tiesības, ko Banka sniedz pēc klienta pieprasījuma vai savas iniciatīvas un kas nav izplatīts sabiedrībai.

Politika – klienta statusa noteikšanas politika ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanai.

Privāts klients – klients, kas nav profesionāls klients.

Profesionāls klients – klients, kuram ir attiecīga pieredze, zināšanas un kompetence, lai patstāvīgi pieņemtu ieguldījumu lēmumu un pienācīgi novērtētu riskus, ko viņš uzņemas.

Tiesīgs darījumu partneris – ieguldījumu brokeru sabiedrība, kredītiestāde, apdrošināšanas sabiedrība, ieguldījumu pārvaldes sabiedrība, pensiju fonds un tā pārvaldes sabiedrības, citas finanšu iestādes, kas licencētas un darbību veic saskaņā ar finanšu pakalpojumus regulējošiem dalībvalsts normatīvajiem aktiem, “Finanšu instrumentu tirgus likuma” 101.panta septītajā daļas 10. un 11.punktā minētās komercsabiedrības, valstu valdības un citas valsts iestādes, kuras pārvalda valsts parādu, centrālā banka un pār nacionālas organizācijas.

2. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

- 2.1. Klienta statusa noteikšanas politika ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanai ir izstrādāta pamatojoties uz:
 - Finanšu instrumentu tirgus likumu;
 - Ieguldītāju aizsardzības likumu;
 - saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošiem likumdošanas aktiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Bankas normatīvajiem aktiem, ES direktīvām un Bankas darbības attīstības stratēģiju.
- 2.2. Bankas valde izstrādā un Bankas padome apstiprina Klienta statusa noteikšanas politiku ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanai un nodrošina tās pārskatīšanu ne retāk kā vienu reizi gadā, ņemot vērā:
 - izmaiņas šīs Politikas punktā 2.1. minētajos normatīvajos aktos;
 - vispārpieņemto starptautisko praksi.
- 2.3. Politika tiek pārskatīta ne retāk kā vienu reizi gadā, ņemot vērā:
 - izmaiņas ārējos faktorus, tai skaitā izmaiņas ekonomiskajā situācijā, kā arī Latvijas Republikas normatīvajos aktos;
 - jaunu produktu, darbības veidu, procesu vai sistēmu ieviešanu Bankā;
 - vispārpieņemto starptautisko praksi.
- 2.4. Politika ir saistoša sekojošām Bankas struktūrvienībām:
 - Klientu investīciju pārvaldīšanas nodaļai;
 - Ieguldījumu pakalpojumu uzskaites nodaļai.

3. MĒRĶIS

- 3.1. Klienta statusa noteikšanas politikas mērķis ir radīt pietiekamus priekšnosacījumus Bankas klientu interešu aizsardzībai un sekmēt uzticamas un drošas ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanas vides uzturēšanu finanšu instrumentu tirgū.
- 3.2. Politika definē pamatprincipus, saskaņā ar kuriem Banka veic klientu klasifikāciju, statusa piešķiršanu un maiņu, klienta informēšanu, kā arī nosaka prasības kontroles pasākumiem.

4. KLIENTA STATUSA NOTEIKŠANAS PAMATPRINCIPI

- 4.1. Banka nodrošina, ka pirms ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanas uzsākšanas tiek noteikts katra tās klienta statuss un ieguldījuma pakalpojuma piemērošana Klienta interesēm pamatojoties uz informāciju, ko klients pēc Bankas pieprasījuma sniedz par savām zināšanām, pieredzi un darbības rezultātiem finanšu instrumentu tirgus darījumos.
- 4.2. Informācija par Klienta vai iespējamā klienta zināšanām un pieredzi ieguldījumu jomā ietver ziņas par:
 - pakalpojumiem, darījumiem un finanšu instrumentu veidiem, kurus klients pārzina;
 - klienta darījumiem ar finanšu instrumentiem — to raksturu, apjomu, biežumu un laika posmu, kurā tie ir veikti;
 - klienta vai iespējamā klienta izglītības līmeni un profesiju vai attiecīgo agrāko profesiju.
- 4.3. Ja Bankai nepieciešama informācija par Klienta ieguldījuma mērķiem, tad pieprasītajā informācija no Klienta ietver ziņas par termiņu, kādā Klients vēlas turēt ieguldījumu, viņa izvēli saistībā ar risku uzņemšanos un ieguldījuma nolūkiem.
- 4.4. Informāciju, kuru iegūst Banka no Klienta, izmanto, lai noteiktu, vai Klientam ir nepieciešamās zināšanas, lai izprastu ar piedāvātā pakalpojuma vai produkta veida saistītos riskus un, lai pienācīgi ievērotu piedāvātā pakalpojuma veidu un apjomu, noteiktu, ka konkrētais ieteiktais darījums, sniedzot informāciju par ieguldījumu Finanšu instrumentiem, vai izpildītais darījums, veicot Finanšu instrumentu individuālo pārvaldīšanu ir saskaņā ar ieguldītāja pilnvarojumu. Klientu statuss var tikt piešķirts klientam attiecībā uz kādu atsevišķu Bankas sniegtu ieguldījumu pakalpojumu vai pakalpojumu grupu, vai uz visiem Bankas sniegtajiem pakalpojumiem kopumā.
- 4.5. Banka uztur klientu klasifikācijas sistēmu, kas paredz statusu piešķiršanu Klientiem atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajai kārtībai:
 - Profesionāls klients;
 - Tiesīgs darījumu partneris;
 - Privāts klients.
- 4.6. Politikas 4.2. punkta prasības nepiemēro attiecībā uz Profesionāliem klientiem (sk. Politikas 5.1. punktu), jo Profesionāls klients ir uzskatāms par tādu, kam ir vajadzīgā pieredze un zināšanas saistībā ar produktiem, darījumiem un pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem Klientu klasificē kā Profesionālu klientu, un par tādu, kas ir spējīgs finansiāli uzņemt risku par jebkuru zaudējumu, ko ieguldījums var radīt.

- 4.7. Ja Banka, sniedzot konsultācijas par Finanšu instrumentiem saskaņā ar ieguldījumu pilnvarojumu nav ieguvusi Politikas 4.2. punkta minēto informāciju par Klientu, tā nav tiesīga ieteikt Klientam vai iespējamajam Klientam Finanšu instrumentus, vai veikt viņa Finanšu instrumentu individuālu pārvaldīšanu saskaņā ar ieguldītāja pilnvarojumu.
- 4.8. Ja Banka, pamatojoties uz Politikas 4.2 punkta iegūto informāciju, uzskata, ka attiecīgais produkts vai pakalpojums nav Klientam piemērots, vai Klients atsakās sniegt ziņas un vai ir informācija, ka šīs ziņas ir nepilnīgas, vai nesatur pēdējas izmaiņas, Banka brīdina Klientu vai iespējamo Klientu par to, ka tai nav iespēja izvērtēt paredzētā pakalpojuma vai produkta piemērošību Klientam un nav atbildīga par sekām, kuras izraisa Klienta atteikšanās sniegt informāciju, nepilnīgas informācijas sniegšana vai neziņošana par izmaiņām.
- 4.9. Banka nav tiesīga aicināt Klientu nesniegt Politikā 4.1. un 4.2. punktos minēto informāciju.
- 4.10. Banka, ievērojot Interesu konflikta un Personīgo darījumu ierobežošanas noteiktās prasības interešu konfliktu novēršanai, sniedz Klientam pakalpojumus, kas saistīti ar:
- 4.10.1. ieguldījuma rīkojumiem par darījumiem ar Finanšu instrumentiem pieņemšanas un nodošanas izpildi;
 - 4.10.2. rīkojumus par darījumiem ar Finanšu instrumentiem izpildi uz trešo personu rēķina;
 - 4.10.3. Finanšu instrumentu turēšanu;
 - 4.10.4. valūtas maiņas pakalpojumiem, ja tie saistīti ar ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu.
- 4.11. Nepieprasa Klientam Politikas 4.1 punktā minēto informāciju, ja ir spēkā visi nosacījumi:
- 4.11.1. pakalpojums attiecas uz akcijām, kuras iekļautas dalībvalsts regulētajā tirgū vai ārvalstu tirgū saskaņā ar normatīvajiem dokumentiem, kas atbilst regulēta tirgus organizācijas darbības prasībām, naudas tirgus instrumentiem, obligācijām vai cita veida parāda vērtspapīriem (izņemot tos, kuri ietver atvasinātos instrumentus) ieguldījuma fondu ieguldījumu apliecībām un citiem vienkāršajiem Finanšu instrumentiem;
 - 4.11.2. pakalpojums tiek sniegts pēc Klienta iniciatīva;
 - 4.11.3. klients ir skaidri informēts, ka sniedzot šo pakalpojumu, Banka neizvērtē sniegtā ieguldījuma pakalpojuma vai piedāvātā instrumenta piemērošību Klientam un ka tādēļ Klients neiegūst atbilstošu uzraudzību.

5. KLIENTA STATUSA PIEŠĶIRŠANA

- 5.1. Banka nosaka klientu statusu piešķiršanas kārtību atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likumā definētajiem noteikumiem, paredzot, ka:
- 5.1.1. kā Profesionāls klients attiecībā uz visiem ieguldījumu pakalpojumiem un instrumentiem var tikt klasificēti klienti, kas ir:
 - Latvijas Republikā vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencētas un uzraudzītas iestādes, tai skaitā kredītiestādes, ieguldījumu brokeru sabiedrības, citas licencētas vai regulētas finanšu iestādes, ieguldījumu fondi un ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, apdrošinātāji, pensiju fondi, preču dāleri, sabiedrības, kas iespējas līgumu, nākotnes līgumu vai atvasināto finanšu instrumentu tirgos vai atvasināta instrumenta bāzes aktīva tirgos veic darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto finanšu instrumentu tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgus dalībnieku rēķina vai veido tiem cenas, un ko garantē norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, ja atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, citas komercsabiedrības, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros; komercsabiedrības, kuru pašu kapitāls ir ne mazāks kā 2 miljonu eiro ekvivalenti citā valūtā pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma veikšanas dienā, neto apgrozījums ir ne mazāks kā 40 miljonu eiro ekvivalenti citā valūtā pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma veikšanas dienā, un bilances vērtība ir ne mazāka kā 20 miljonu eiro ekvivalenti citā valūtā pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma veikšanas dienā;
 - valstis un pašvaldības, valsts iestādes, kas pārvalda valsts parādu, valstu centrālās bankas, Pasaules Banka, Starptautiskais Valūtas fonds, Eiropas Centrālā banka un citas starptautiskās finanšu institūcijas;
 - citas komercsabiedrības, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
 - persona, kura citā valstī atzīta par profesionālu klientu saskaņā ar procedūru, kas līdzvērtīga Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajai.
 - 5.1.2. kā Tiesīgs darījumu partneris attiecībā uz visiem ieguldījumu pakalpojumiem un instrumentiem var tikt klasificētas juridiskas personas, kurām ir:
 - tiesības sniegt ieguldījumu pakalpojumus un blakuspakalpojumus finanšu instrumentu darījumos,
 - kuras Banka ir piesaistījusi finanšu instrumentu turēšanai un klienta rīkojumu par finanšu darījumu veikšanu izpildei.

- 5.1.3. Privāta klienta statuss tiek piešķirts Klientiem, kas nav Profesionāli klienti vai Tiesīgi darījumu partneri.
- 5.2. Piešķirot klientam statusu, Banka izvērtē veicamā pakalpojuma veidu un apjomu, produkta vai paredzētā darījuma veidu, pakalpojuma sarežģītību un ar to saistītos riskus.
- 5.3. Banka izstrādā kārtību informācijas apmaiņai, nodrošinot, ka pirms ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanas uzsākšanas, Profesionāls klients, Tiesīgs darījumu partneris" un Privāts klients tiek informēti par tiem piemēroto statusu.
- 5.4. Ja Klients ir juridiska persona, tad Banka katru reizi, kad juridiskai personai mainās akcionāri vai personas, kuras ir tiesīgas dot Bankai Rīkojumus par darbībām ar Finanšu instrumentiem, pārvērtē Klienta pieredzi, lai pārliecinātos, ka Klientam ir noteikts pareizs Klienta statuss.

6. KLIENTA STATUSA MAIŅA

- 6.1. Banka atzīst un apmierina Klienta tiesības pieprasīt tam piešķirtā statusa maiņu ievērojot sekojošu kārtību:
- 6.1.1. Privāts klients var iegūt Profesionāla klienta statusu, ja ir iesniedzis Bankai rakstisku iesniegumu, Banka ir izvērtējusi Klienta zināšanas un pieredzi, un guvusi pietiekamu pārliecību, ka minētais klients atbilst vismaz diviem no sekojošiem kritērijiem:
- Klients ir veicis būtiska apmēra darījumus attiecīgajā tirgū — vismaz 10 darījumus ceturksnī iepriekšējo četru ceturkšņu laikā;
 - Klienta finanšu instrumentu portfeļa vērtība, kas aptver finanšu līdzekļus un finanšu instrumentus, pārsniedz 500 000 eiro ekvivalenti citā valūtā pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma veikšanas dienā;
 - Klientam ir vismaz vienu gadu ilga pieredze finanšu sektorā amatā, kurā nepieciešamas zināšanas attiecībā uz darījumiem un pakalpojumiem, ko tas plāno veikt vai saņemt kā Profesionāls klients.
- 6.1.2. Banka izstrādā procedūras attiecībā uz darbībām, ko tā veic pirms akceptē Privāta klienta statusa maiņu uz Profesionālu klientu, ieskaitot darbības un lēmumu pieņemšanas pilnvaras, ieskaitot sekojošas prasības:
- izvērtēt Klienta kompetenci, pieredzi un zināšanas,
 - gūst apliecinājumu, ka, ņemot vērā paredzēto darījumu vai pakalpojumu specifiku, klients patstāvīgi spēj pieņemt ieguldījumu lēmumu un apzinās attiecīgos riskus.
- 6.1.3. Banka izvēlas, pēc iespējas, konservatīvu pieeju piešķirot Profesionāla klienta statusu attiecībā uz ieguldījumu pakalpojuma atsevišķu veidu, darījuma veidu vai konkrētu darījumu vai produktu, nevis visiem pakalpojumiem kopumā.
- 6.1.4. Banka savās procedūrās ietver un detalizē visas nepieciešamās un pietiekamās darbības normatīvos aktos paredzēto nosacījumu izpildei attiecībā uz Klienta statusa maiņu, nodrošinot:
- klienta rakstveida brīdināšanu par ieguldītāja aizsardzības tiesībām, ko tas var zaudēt Profesionāla klienta statusā,
 - klienta parakstītu apliecinājumu, ka tas šādu brīdinājumu ir saņēmis un apzinās šādu tiesību zaudējuma sekas,
 - Privāta klienta statusa maiņu, piešķirot tam Profesionāla klienta statusu, kas tiek veikta tikai uz rakstveida vienošanās pamata,
 - ka no klienta, kuram piešķirts Profesionāla klienta statuss, tā pieprasītās statusa maiņas rezultātā, savlaicīgi tiek saņemta precīza un pilnīga informācija par tā darbībā notikušajām izmaiņām, kas var ietekmēt šī klienta atbilstību Profesionāla klienta statusam izvirzītajām prasībām, un
 - gadījumā, ja atbilstoši saņemtajai informācijai klients vairs neatbilst Profesionālam klientam izvirzītajām prasībām, Banka nekavējoties pieņem lēmumu par šāda statusa atsaukšanu un Klienta rakstveida informēšanu.
- 6.1.5. Profesionāls klients var iegūt Privāta klienta statusu, pēc savas izvēles kopumā uz visiem Bankas sniedzamajiem pakalpojumiem vai uz atsevišķiem ieguldījumu pakalpojumu, darījumu vai produktu veidiem.
- 6.1.6. Banka izstrādā procedūras attiecībā uz darbībām ko tā veic gadījumos, ja Profesionāls klients vēlas, lai viņam piešķir Privāta klienta statusu attiecībā uz noteiktu ieguldījumu pakalpojuma, darījuma vai produkta veidu, to grupu vai visu Bankas sniegto ieguldījumus pakalpojumu kopu, nodrošinot, ka:
- no Klienta tiek saņemts rakstisks iesniegumu, kurā norādīts ieguldījumu pakalpojuma, darījuma vai produkta veids, attiecībā uz kuru klients vēlas saņemt Privāta klienta statusu;
 - ar Klientu tiek noslēgta rakstveida vienošanās, kas specificē ieguldījumu pakalpojumu, darījumu vai produktu veidus, attiecībā uz kuriem Klientam tiek piemērots Privāta klienta statuss.

6.1.7. Banka izstrādā procedūras klienta statusa maiņai, nodrošinot, ka:

- no klienta tiek saņemts rakstisks iesniegumu, kurā norādīts ieguldījumu pakalpojuma, darījuma vai produkta veids, attiecībā uz kuru klients vēlas mainīt statusu;
- ar klientu tiek noslēgta rakstveida vienošanās, kas nosaka ieguldījumu pakalpojumu, darījumu vai produktu veidus, attiecībā uz kuriem klientam tiek mainīts statuss.

6.2. Banka nodrošina normatīvo aktu ietvaros noteikto darbību izpildi, tai skaitā brīdinājumu izteikšanu Klientam par iespējamajiem darījumu riskiem, pamatojoties uz informāciju par Klientam piešķirto statusu tādā veidā, kā tā ir ietverta Līgumos par ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu vai to pielikumos, un ko apstiprinājusi Banka un Klients.

7. STATUSA ATBILSTĪBAS KONTROLE

7.1. Banka kontrolē Klientam piešķirtā statusa atbilstību, pamatojoties uz tās rīcībā esošo klienta darījumu informāciju, kā arī izvērtējot Klientam sniegto ieguldījumu pakalpojuma piemērotību un atbilstību Klienta interesēm ar mērķi noteikt, ka konkrētais ieteiktais darījums, vai izpildītais darījums, veicot finanšu instrumentu individuālu pārvaldīšanu saskaņā ar ieguldītāju pilnvarojumu:

- atbilst attiecīgā Klienta ieguldījumu mērķim;
- ir tāds, ka Klients spēj finansiāli uzņemt jebkurus ieguldījumu riskus, kas saistīti ar viņa ieguldījumu mērķiem;
- ir tāds, ka Klientam ir nepieciešamā pieredze un zināšanas, lai izprastu ar darījumu vai ar Klienta portfeļa pārvaldību saistīto risku.

7.2. Informāciju, kas iegūta saskaņā ar šīs Politikas punktu 6.1., Banka izmanto, lai noteiktu, vai klientam ir nepieciešamās zināšanas, lai izprastu ar piedāvātā pakalpojuma vai produkta veidu saistītos riskus, un vai tās atbilst Klientam piešķirtajam statusam.